WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII – KLASA VII

Uczeń:

Treści nauczania:	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
1. Europa po kongresie wiedeńskim	**Podaje daty** obrad kongresu wiedeńskiego (1814-1815); definiuje: rewolucja przemysłowa; identyfikuje postać J. Watta.	Wyjaśnia zasady: restauracji, legitymizmu, równowagi sił; wymienia postanowienia kongresu w Europie; wskazuje państwa Świętego Przymierza.	**Charakteryzuje** nurty polityczne (liberalizm, konserwatyzm, socjalizm); opisuje 100 dni Napoleona	**Analizuje** skutki rewolucji przemysłowej (urbanizacja, powstanie proletariatu); ocenia ład wiedeński i przyczyny jego kryzysu.	**Samodzielnie ocenia** wpływ XIX-wiecznych ideologii na kształtowanie się nowoczesnych społeczeństw.
2. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	**Wskazuje** na mapie podział ziem polskich (Królestwo Polskie, W. Ks. Poznańskie, Rzeczpospolita Krakowska); zna datę nocy listopadowej (29/30 XI 1830).	**Charakteryzuje** ustrój Królestwa Polskiego; podaje przyczyny wybuchu powstania listopadowego; definiuje pojęcie: Wielka Emigracja.	**Opisuje** przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1831); przedstawia skutki powstania; różnicuje sytuację Polaków w trzech zaborach do 1848 r.	**Charakteryzuje** znaczenie Wielkiej Emigracji, podaje jej przedstawicieli	**Dokonuje** syntezy i ocenia polskie dążenia niepodległościowe w I połowie XIX w. w kontekście sytuacji międzynarodowej.
3. Powstanie styczniowe	**Podaje datę** wybuchu powstania styczniowego (22 I 1863); identyfikuje postać Romualda Traugutta.	**Wyjaśnia pojęcia**: branka, wojna partyzancka, odznaki żałobne; podaje przyczyny wybuchu powstania styczniowego.	**Charakteryzuje** obozy „białych” i „czerwonych”; opisuje funkcjonowanie podziemnego państwa polskiego; wskazuje na mapie rejon walk.	**Analizuje** rolę R. Traugutta; wyjaśnia sprawę uwłaszczenia chłopów przez cara i jej wpływ na upadek powstania; omawia represje po powstaniu.	**Ocenia** bilans powstania styczniowego oraz analizuje mit powstańczy w polskiej kulturze i pamięci zbiorowej.

4. Europa i świat w II połowie XIX w.	**Podaje daty**: wojny secesyjnej w USA (1861-1865), zjednoczenia Niemiec (1871); definiuje pojęcie: kolonializm.	Identyfikuje postacie: A. Lincolna, Ottona von Bismarcka; wymienia przyczyny i skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec.	**Charakteryzuje** przyczyny i przebieg wojny domowej w USA; opisuje formy ekspansji kolonialnej mocarstw; wymienia wynalazki II rewolucji przemysłowej. Wie co to kultura masowa i podaje jej przykłady,	**Analizuje** przemiany społeczne w II połowie XIX w. (demokratyzacja, emancypacja kobiet, narodziny masowych ruchów politycznych).	**Ocenia** imperialną politykę mocarstw i wyjaśnia wpływ powstania nowego układu sił w Europie na wzrost napięć międzynarodowych.
5. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX w.	**Wyjaśnia pojęcia**: rusyfikacja, germanizacja, autonomia galicyjska.	**Identyfikuje** postać Michała Drzymały; wskazuje na mapie zabory i ośrodki przemysłowe; opisuje walkę z Kościołem (Kulturkampf).	**Charakteryzuje** politykę władz carskich i pruskich wobec Polaków; omawia funkcjonowanie autonomii w Galicji; wyjaśnia pojęcie: trójlojalizm.	**Porównuje** rozwój gospodarczy zaborów; opisuje narodziny nowoczesnych ruchów politycznych (narodowego, ludowego, socjalistycznego).	**Ocenia** postawy Polaków wobec zaborców – analizuje spór między zwolennikami walki zbrojnej a zwolennikami pracy organicznej i pozytywizmu.
6. I wojna światowa	**Podaje datę** wybuchu wojny (28 VII 1914) oraz koniec wojny (11 XI 1918); wymienia bloki militarne (ententa, państwa centralne).	**Podaje datę** zamachu w Sarajewie (28 VI 1914); wyjaśnia pojęcia: wojna pozycyjna, rewolucja lutowa i październikowa w Rosji (1917).	**Wskazuje** na mapie front zachodni i wschodni; charakteryzuje cechy I wojny (nowe rodzaje broni, masowość); opisuje wyjście Rosji z wojny.	**Wyjaśnia** przyczyny wybuchu wojny; analizuje uwarunkowania i skutki wejścia USA do konfliktu; omawia etapy rewolucji w Rosji.	**Analizuje** totalny charakter I wojny światowej i jego wpływ na głębokie załamanie się dotychczasowego cywilizacyjnego ładu Europy.
7. Sprawa polska w czasie I wojny	**Identyfikuje** postać Józefa Piłsudskiego; wie, czym były Legiony Polskie.	**Podaje datę** Aktu 5 listopada (1916); identyfikuje postać Romana Dmowskiego; wymienia orientacje polityczne Polaków przed wybuchem wojny.	**Charakteryzuje** stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej; opisuje szlak bojowy Legionów i formacji polskich u boku ententy (Błękitna Armia).	**Wyjaśnia** międzynarodowe znaczenie orędzia prezydenta USA T. W. Wilsona (punkt 13.); analizuje proces umiędzynarodowienia sprawy polskiej.	**Ocenia** wkład polskich formacji zbrojnych oraz działania dyplomatyczne (R. Dmowski, I. J. Paderewski) w proces odzyskiwania niepodległości.

8. Europa i świat po I wojnie	**Podaje datę** konferencji paryskiej (1919); definiuje pojęcie: traktat wersalski.	**Wymienia** państwa, które powstały po rozpadzie Austro-Węgier i Rosji; wyjaśnia cele powołania Ligi Narodów.	**Charakteryzuje** postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec; opisuje nowy ład polityczny w Europie (system wersalski).	**Analizuje** polityczne, demograficzne i gospodarcze skutki I wojny światowej; wyjaśnia słabości systemu wersalsko-waszyngtońskiego.	**Ocenia** trwałość ładu powojennego w Europie i wyjaśnia mechanizmy powstawania nastrojów rewizjonistycznych w państwach pokonanych.
9. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie	**Podaje datę** 11 XI 1918 (przejęcie władzy przez J. Piłsudskiego); wie, że stolicą została Warszawa.	**Wymienia datę** powstania wielkopolskiego (1918-1919) i bitwy warszawskiej (VIII 1920); identyfikuje postać I. J. Paderewskiego.	**Opisuje** proces formowania się centralnych ośrodków władzy; charakteryzuje przebieg walk o granicę wschodnią (wojna z bolszewikami) i zachodnią.	**Wyjaśnia** znaczenie powstań śląskich i plebiscytów; analizuje geopolityczne uwarunkowania obrony niepodległości w 1920 r.	**Wieloaspektowo ocenia** wysiłek militarny i dyplomatyczny społeczeństwa polskiego w dziele budowy i obrony granic II Rzeczypospolitej.
10. RP w latach 1921–1939	**Podaje datę** uchwalenia konstytucji marcowej (1921); identyfikuje postać Gabriela Narutowicza.	**Wymienia datę** przewrotu majowego (1926) oraz konstytucji kwietniowej (1935); wyjaśnia pojęcie: sanacja.	**Opisuje** kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce; charakteryzuje rządy sanacji; omawia skutki zabójstwa prezydenta G. Narutowicza.	**Porównuje** założenia ustrojowe konstytucji marcowej i kwietniowej; analizuje metody walki politycznej sanacji z opozycją (proces brzeski).	**Dokonuje** syntetycznej oceny autorytarnego modelu rządów w Polsce w latach 1926–1939 na tle tendencji europejskich.
11. Społeczeństwo i gospodarka II RP	**Wymienia** główne mniejszości narodowe w II RP; wie, czym był Centralny Okręg Przemysłowy (COP).	**Identyfikuje** postacie: Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego; wyjaśnia cele budowy portu w Gdyni.	**Charakteryzuje** strukturę społeczną i narodowościową II RP; opisuje reformę walutową W. Grabskiego oraz znaczenie inwestycji gospodarczych E. Kwiatkowskiego.	**Analizuje** wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację w Polsce; omawia osiągnięcia kulturalne, naukowe i edukacyjne II RP.	**Formułuje** oceny dotyczące sukcesów i porażek modernizacji państwa oraz integracji trzech dawnych zaborów w jeden organizm państwowy.

12. Droga do wojny	**Wymienia** państwa bezpośrednio zagrażające Polsce w 1939 r. (III Rzesza, ZSRR); wie, czym był pakt Ribbentrop-Mołotow.	**Podaje datę** paktu Ribbentrop-Mołotow (23 VIII 1939); wymienia żądania Hitlera wobec Polski z przełomu 1938/1939 roku.	**Opisuje** etapy ekspansji III Rzeszy (Anszlus Austrii, rozbiór Czechosłowacji); przedstawia treść tajnego protokołu do paktu Ribbentrop-Mołotow.	**Analizuje** politykę ustępstw Zachodu wobec Hitlera (appeasement, konferencja w Monachium); omawia polsko-brytyjskie i polsko-francuskie gwarancje wojskowe.	**Ocenia** postawę polskiej dyplomacji (rola J. Becka) wobec żądań niemieckich i analizuje nieuchronność wybuchu globalnego konfliktu.